

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Engblom, Ritva			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Haaveista totta ja kotiovesta ulos : aikuisen autistisen henkilön elämänlaatu			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-03-01	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 56, ix s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassa tarkastellaan kolmen nuoren aikuisen autistisen henkilön elämänlaatua. Tutkielma liittyy keskusteluun vammaisten henkilöiden elämänlaadusta ja palvelujen kehittämisestä aikuisille autistisille henkilöille. Aineiston kautta tarkastellaan seuraavia asioita. Miten siirtymä nuoruudesta aikuisuuteen on järjestynyt ja mitä asioita perhe liittää autistisen jäsenenä aikuisuuteen ja elämäänlaatuun? Mitä ovat ne haaveet ja toiveet, joita vanhemmillä on, jotta heidän lapsensa voisi lähteä tulevaisuudessa ulos kotiovesta rakentamaan omaa elämäänsä monimuotoisia pulmia aiheuttavan ominaisuutensa kanssa?</p> <p>Tämän aikuisen autistisen henkilön elämänlaatua tarkastelevan tutkielman tiedonkeruun menetelmänä on teemojen pohjalta etevä haastattelu. Aineisto koostuu kolmen perheen haastatteluista. Perheille on yhteistä varhaisaikainen autistinen jäsen. Perheenjäsenet, kaksi nuorta naista 17- ja 18-vuotiaat sekä 27-vuotias nuori mies, ovat nuoruudesta aikuisuuteen siirtymävaiheessa. Varsinaisen aineiston muodostavat vanhempien kertomukset. Tutkielmassa ei vertailla empiirisesti haastateltavien elämänlaatuja muiden aikuisten henkilöiden elämänlaadun ulottuvuuksiin. Aineistoa tarkastellaan laadullisesti. Tutkielman tulokset eivät ole yleistettävissä, sillä haastateltavien kertomukset ovat heidän omiaan ja sitoutuvat siihen tilanteeseen, jossa he elävät.</p> <p>Elämänlaadun ulottuvuudet autistisen henkilön aikuisuuden elämänvaiheessa muodostuivat seuraaviksi. Elintason ulottuvuudet ovat ne tuet ja palvelut, jotka mahdollistivat arjen sujuvuutta ja toimintaa ympäristössä. Aikuisuuteen liittyvät haaveet olivat muutto pois kotoa ja mielekkään päivätoiminnan / tuetun työllistämisen järjestäminen. Yhteisyyssuhteiden ulottuvuudet muodostuivat sosiaalista suhteista ja mielekkään vapaa-ajan toiminnan mahdollistamisesta. Ihmisenä olemiseen liittyivät toiveet autistiseen käyttäytymiseen liittyvien pulmien huomioonottamisesta palveluja järjestettäessä. Toiveina olivat myös palvelujen suunnittelu ja toteutuminen pitkäjännitteisesti suunnittelu, ettei jatkuvaluonteisia palveluja tarvitsisi anoa esim. puolivuositain. Vanhemmat toivoivat palveluihin valinnan mahdollisuuksia sekä ns. saattaen siirtämistä elämänvaiheesta toiseen.</p> <p>Erik Allardtin hyvinvoinnin ja elämänlaadun ulottuvuudet ovat tutkielman teoreettisena näkökulmana. Tutkielmassa autismi ja kehitysvammaisuus kulkevat rinnakkain, koska palvelut järjestyvät pääsääntöisesti erityishuollon palvelujen kautta. Kaunokirjallisuutta on käytetään selkiyttämään autistisen oireyhtymän moninaisuutta ja eri näkökulmista tehtyjä tutkimuksia vammaisuudesta monipuolistamaan tuloksia haastateltavien kertomusten lisäksi.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords autismi - elämänlaatu - aikuisuus vammaisuus - aikuistuminen			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			